

บทที่ 3

วัสดุอุปกรณ์และวิธีการทดลอง

3.1 วัสดุอุปกรณ์

3.1.1 วัตถุดิน

- ฟักทองคิบพันธุ์ค้างคก (ซึ่งจากคลาดเมืองใหม่เป็นฟักทองที่มีความแก่ทางการค้า)
- น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ ยี่ห้อ วังนาย
- เกลือป่น ยี่ห้อ ปรงทิพย์
- น้ำสะอาด

3.1.2 อุปกรณ์การผลิตน้ำฟักทอง

- เครื่องชั่งไฟฟ้าคนิยม 2 ตำแหน่ง (Analytical balance, CHTYO : Model MK, Japan)
- เครื่องชั่งขนาด 2 กิโลกรัม
- มีดสแตนเลสปอกเปลือกและหั่นฟักทอง
- กระถางพลาสติก
- เครื่องปั่น (Blender, Moulinex, France)
- หม้อต้มสแตนเลส
- เขียงพลาสติก
- ทับพีกลม
- กระดาษฟอยล์
- ผ้าขาวบาง
- บีกเกอร์ขนาด 1000 มล.
- เทอร์โมมิเตอร์ อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส
- ช้อนตวงปริมาตรขนาด 1 ช้อนโต๊ะ และ 1 ช้อนชา
- กล่องโฟม

3.1.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณสมบัติ

3.1.3.1 อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ส่วนบดีทางกายภาพ

- เครื่องวัดสี (Minolta[®] รุ่น Chroma Meter CR-300 Series, Japan)
- เครื่องวัดความหนืด (Viscometer, Brookfield : Model RVDV-II, England)
- บีกเกอร์ขนาด 500 มล.

3.1.3.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ส่วนประกอบทางเคมี

- เครื่องชั่งไฟฟ้าทศนิยม 1 ตำแหน่ง (Analytical balance, CHTYO : Model MK, Japan)
- เครื่องชั่งไฟฟ้าทศนิยม 4 ตำแหน่ง (Analytical balance, Sartorius and lytic : Model A 1205, Germany)
- เครื่อง HPLC (รุ่น HP 1100, U.S.A.)
- บีกเกอร์ ขนาด 100, 250 และ 500 มล.
- ฟลาสก์รูปซมพู่ ขนาด 25 และ 125 มล.
- ฟลาสก์ปรับปริมาตร ขนาด 50, 100, 250 และ 500 มล.
- บีเป็ต ขนาด 1 และ 10 มล.
- บิวเรต ขนาด 50 มล.
- กระดาษกรอง (Whatman เบอร์ 4 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12 ซม.)
- เครื่องวัด pH (Microprocessor pH meter, Hanna instrument : Model 213, U.S.A.)
- เครื่องวัดปริมาณของแข็งที่ละลาย ได้ทั้งหมด (Hand Refractometer, Atago : Model N1 Brix 0~32, Japan)

3.1.3.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ทางชลชีววิทยา

- หม้อนึ่งความดัน (Autoclave, Gallenkamp : Model AUX-700-010, England)
- ตู้เพาะเชื้อ (Incubator, Haraeus : Model D-6450 Hanau, Germany)
- อ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิ (Water bath, Memmert : Model L 4999, Germany)

3.2 สารเคมี

- พินอล์ฟทาลีน (Phenolphthalein ; C₂₀H₁₀O₄, Merk, Germany)
- โซเดียมไฮดรอกไซด์ (Sodium hydroxide ; NaOH, Merk, Germany)
- 2,6-Dichlorophenolindophenol Sodium salt Hydrate, Fluka, Germany)
- กรดอะซิติก (Acetic acid ; CH₃COOH, Merk, Germany)
- กรดเมทาฟอสฟอริก (Metaphosphoric acid ; HPO₃, Cario Erba Reagebiti, Germany)
- Acido L (+) Ascorbico (Cario Erba Reagebiti, Germany)
- กรดอะซิติก (Acetic acid ; CH₃COOH, Merk, Germany)
- กรดไฮโดรคลอริก (Hydrochloric acid ; HCl, Merk, Germany)
- เมทิลีนบลู (methylene blue ; (CH₂)₂NC₆H₃N:C₆H₃[N(CH₃)₂]:SCl·3H₂O, Merk, Germany)
- ปิโตรเลียม อีเทอร์ (Petroleum ether, AR grade, Germany)
- ไอโซโปรพานอล (Isopropanol , HPLC grade, Germany)

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

- เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล
- โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft excel
- โปรแกรมสำเร็จรูป Statistic version 10.0

3.4 วิธีการทดลอง

การทดลองแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของฟักทอง

นำตัวอย่างฟักทองพันธุ์カラコンดิบที่แก่ช้ำมาปอกเปลือก แล้วนำเนื้อฟักทองมาวิเคราะห์ องค์ประกอบทางเคมีดังนี้

- ความชื้น (AOAC, 2000)
- ไขมัน (AOAC, 2000)
- โปรตีน (AOAC, 2000)
- กาก (AOAC, 2000)
- เต้า (AOAC, 2000)
- คาร์โบไฮเดรต (AOAC, 2000)

ตอนที่ 2 ศึกษาเพื่อหาคุณสมบัติต้านต่างๆ และปริมาณวิตามินของน้ำฟักทองก่อนและหลังการพาสเจอไรซ์ และหาอุณหภูมิ และเวลาที่เหมาะสมของน้ำฟักทองที่ผ่าน การพาสเจอไรซ์ที่ยังคงมีปริมาณวิตามินอยู่มากที่สุด

ขั้นตอนการเตรียมน้ำฟักทอง : นำฟักทองมาหั่นปอกเปลือกแล้วหั่นเป็นชิ้นหนาประมาณ $\frac{1}{2}$ นิ้ว แกะเมล็ดออก นำเนื้อฟักทองซึ่ง 1 กิโลกรัม นำไปต้มประมาณ 5 นาทีหรือจนเนื้อฟักทองอ่อนตัว ใส่เครื่องป่น เติมน้ำ 2.5 กิโลกรัม น้ำตาลทราย 75 กรัม เกลือป่น 1 กรัม ป่นให้ละเอียด แล้วกรองด้วยผ้าขาวบาง (สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2003) เก็บตัวอย่างส่วนหนึ่งไว้เพื่อนำมาวิเคราะห์คุณสมบัติทางกายภาพ อีกส่วนหนึ่งบรรจุในขวดพลาสติกที่ผ่านการลวก และปิดฝาขวดทันที เก็บไว้ในกล่องโฟม แล้วนำตัวอย่างไปวิเคราะห์ส่วนประกอบทางเคมีและทางจุลทรรศ์

วางแผนการทดลองแบบ Complete randomized design (CRD)

ปัจัยที่ศึกษา อุณหภูมิ และเวลาที่เหมาะสม

ตาราง 3.1 แผนการทดลองแบบ CRD โดยแบ่งผู้ทดลองเป็น 6 กลุ่ม ตามอุณหภูมิและเวลาที่ใช้พาสเจอไรซ์ น้ำฟักทอง

| ลำดับกลุ่ม | อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส) | เวลา |
|------------|-------------------------|-----------|
| 1 | 72 | 10 วินาที |
| 2 | 72 | 15 วินาที |
| 3 | 72 | 20 วินาที |
| 4 | 63 | 20 นาที |
| 5 | 63 | 30 นาที |
| 6 | 63 | 40 นาที |

2.1 การวิเคราะห์คุณภาพ

สมบัติทางกายภาพ

- วัดค่าสี L* a* b* ด้วยเครื่อง (Minolta[®] รุ่น Chroma Meter CR-300 Series, Japan)
- วัดค่าความหนืดโดยเครื่อง Brookfield Viscometer

สมบัติทางเคมี

- ปริมาณวิตามิน A (β - carotene) ตามวิธี AOAC, 2000
- ปริมาณวิตามิน C (ascorbic acid) ตามวิธี AOAC, 2000
- พีอช ตามวิธี AOAC, 2000
- ปริมาณกรดทั้งหมดที่สามารถไถเตรทได้ ตามวิธี AOAC, 2000
- ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ตามวิธี AOAC, 2000
- ปริมาณของแข็งทั้งหมด ตามวิธี AOAC, 2000

การวิเคราะห์ทางจุลชีววิทยา

- จำนวนจุลินทรีย์ทั้งหมด (AOAC, 2000)
- บีสต์ และราโดยเทคนิคการ pour plate (AOAC, 2000)

2.2 การวิเคราะห์และประเมินผลทางสถิติ

นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพ ส่วนประกอบทางเคมีและทางจุลชีววิทยาไปวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยใช้โปรแกรม Statistic version 10.0

ตอนที่ 3 ศึกษาเพื่อหาองค์ประกอบทางเคมีของผลิตภัณฑ์น้ำฟอกทอง และศึกษาเพื่อหารูรุกษณ์ที่เหมาะสมในการรักษาปริมาณวิตามินสำหรับน้ำฟอกทองที่ผ่านการพาสเจอร์ไซซ์ในระหว่างการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส

3.1 องค์ประกอบทางเคมีของน้ำฟอกทอง

จากผลการทดลองตอนที่ 2 จะได้สิ่งทดลองที่เหมาะสมที่สุด 1 สิ่งทดลองโดยเลือกจากปริมาณวิตามินที่เหลือในน้ำฟอกทองที่มากที่สุด และต้องมีจำนวนจุลินทรีย์ไม่เกินมาตรฐาน นำน้ำฟอกทองที่เลือกแล้วมาห้องค์ประกอบทางเคมีของน้ำฟอกทองดังนี้

- ความชื้น (AOAC, 2000)
- ไขมัน (AOAC, 2000)
- โปรตีน (AOAC, 2000)
- กาภ (AOAC, 2000)
- เกล้า (AOAC, 2000)
- คาร์โบไฮเดรต (AOAC, 2000)
- น้ำตาล (AOAC, 2000)

นำคัวอย่างนำฟักทองจากตอนที่ 2 นำมาบรรจุในบรรจุภัณฑ์และเก็บรักษาตามเวลาดัง
ตาราง 3.2

วางแผนการทดลองแบบ Complete randomized design (CRD)

ปัจจัยที่ศึกษา บรรจุภัณฑ์ และเวลาการเก็บรักษา

ตาราง 3.2 แผนการทดลองแบบ CRD โดยแบ่งผู้ทดลองเป็น 10 กลุ่ม ตามเวลาการเก็บรักษานำฟักทองที่ผ่านการพาสเจ้อไรซ์แล้ว

| ลิ้งทดลอง | บรรจุภัณฑ์ | เวลาการเก็บรักษา(วัน) |
|-----------|---------------------------|-----------------------|
| 1 | ขวดพลาสติกใส(PET) | 0 |
| 2 | ขวดพลาสติกใส(PET) | 3 |
| 3 | ขวดพลาสติกใส(PET) | 6 |
| 4 | ขวดพลาสติกใส(PET) | 9 |
| 5 | ขวดพลาสติกใส(PET) | 12 |
| 6 | ขวดพลาสติกสีขาวขุ่น(LDPE) | 0 |
| 7 | ขวดพลาสติกสีขาวขุ่น(LDPE) | 3 |
| 8 | ขวดพลาสติกสีขาวขุ่น(LDPE) | 6 |
| 9 | ขวดพลาสติกสีขาวขุ่น(LDPE) | 9 |
| 10 | ขวดพลาสติกสีขาวขุ่น(LDPE) | 12 |

3.2 การวิเคราะห์คุณภาพ

สมบัติทางกายภาพ

- วัดค่าสี L* a* b* ด้วยเครื่อง (Minolta[®] รุ่น Chroma Meter CR-300 Series, Japan)

- วัดค่าความหนืด โดยเครื่อง Brookfield Viscometer

สมบัติทางเคมี

- ปริมาณวิตามิน A (β - carotene) ตามวิธี AOAC, 2000
- ปริมาณวิตามิน C (ascorbic acid) ตามวิธี AOAC, 2000
- พีอีช ตามวิธี AOAC, 2000
- ปริมาณกรดทั้งหมดที่สามารถไถเตรทได้ ตามวิธี AOAC, 2000
- ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ตามวิธี AOAC, 2000
- ปริมาณของแข็งทั้งหมด ตามวิธี AOAC, 2000

การวิเคราะห์ทางชลชีววิทยา

- จำนวนจุลินทรีย์ทั้งหมด (AOAC, 2000)
- บีสต์แและรา โดยเทคนิคการ pour plate (AOAC, 2000)

3.3 การวิเคราะห์และประเมินผลทางสถิติ

นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพ ส่วนประกอบทางเคมีและทางชลชีววิทยาไปวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยใช้โปรแกรม Statistic version 10.0



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved